

VIŠJA STROKOVNA
ŠOLA ZA GOSTINSTVO
IN TURIZEM MARIBOR

S KOLESOM V OSRČJE SLOVENSКИH GORIC

Mentorica:

Tanja Abarca Kokol

Avtorica:

Dora Egghart

Maribor, maj 2024

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	1
2 SLOVENSKE GORICE.....	1
3 TEHNIČNI NAČRT.....	3
3.1 ODSEK 1: Kmečki muzej Šiker.....	3
3.2 ODSEK 2: Zavrh z dediščino generala Rudolfa Maistra	4
3.3 ODSEK 3: Domačija Firbas	6
3.4 ODSEK 4: Sveta Trojica s frančiškanskim samostanom	7
4 MOŽNOSTI ZA SAMOSTOJEN OGLED	8
Turistično društvo Rudolf Maister - Vojanov Zavrh	9
Kavarna in vinoteka Maistrova klet.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Domačija Firbas Cogetinci 60, 2236 Cerkvjenjak	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Frančiškanski samostan Sveta Trojica.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
TIC Slovenske gorice, Razvojna agencija Slovenske gorice.....	9
5 IZRAČUN CENE.....	10
5 ZAKLJUČEK.....	10
6 VIRI.....	11

KAZALO TABEL

Tabela 1: Tehnični načrt	3
Tabela 2: Možnosti za samostojen ogled (kontakti).....	8

KAZALO SLIK

Slika 1: Slovenjgoriška gibanca	2
Slika 2: Slovenske gorice - Zavrh	2
Slika 3: Kmečki muzej Šiker.....	4
Slika 4: Maistrov stolp	5
Slika 5: Domačija Firbas	6
Slika 6: Sveta Trojica	8

1 UVOD

Sem Dora Egghart, študentka 1. letnika na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Maribor. V veselje mi je, da lahko v tej seminarski nalogi predstavim svoj domači kraj. Slovenske gorice veljajo za neraziskan biser, ki pa se iz leta v leto razvija in pridobiva na turističnem pomenu. Osrednje Slovenske gorice so bogate s tradicijo, naravno in kulturno dediščino. Na gričih obiskovalce pozdravijo sadovnjaki in vinogradi, na ravninskih delih pa lahko občudujejo številna jezera, obkrožena s pohodniškimi potmi in mesti za počitek. Obiskovalcu bodo v spominu ostali čudoviti razgledi po zelenih goricah, bogata kulinarčna ponudba in številne druge znamenitosti, ki jih predstavljam v nadaljevanju. Lokacija pa ponuja tudi izposajo električnih koles in obilo e-polnilnic, zato sem se odločila, da obiskovalci doživijo Slovenske gorice nekoliko bolj aktivno in povezano z naravo.

2 SLOVENSKE GORICE

Slovenske gorice predstavljajo gričevnat svet, ki se razteza od avstrijske meje na severu do meje s Hrvaško na jugu, vzhodno in zahodno geografsko mejo predstavljata reki Mura in Drava. Prva stvar, ki jo opazi pozoren obiskovalec, so obsežni in urejeni vinogradi ter sadovnjaki. Pokrajino zraven tega bogatijo stare domačije z obokanimi kletmi, ki so biseri nekdanjega stavbarstva. Naslednjo tipično značilnost regije predstavljajo številne cerkve na vrhu gričev, okoli katerih so zrasla trška jedra, ki se nadaljujejo v vasi in zaselke. Veliko teh cerkva sega v gotsko obdobje, nekatere pa so bile pozneje preurejene v renesančnem ali baročnem slogu. Primerki bogate arhitekturne dediščine so poleg cerkva in številnih kapel tudi gradovi, dvorci in samostani. Naravna lepota Slovenskih goric privablja obiskovalce, da se sprehodijo okoli mnogih jezer, ki jih ponuja destinacija.

Regija je poznana po pristni in domači kulinariki. Slovenjgoriška gibanca je kraljica mize, prava pojedina pa se prične z domačim narezkom, kjer ne manjkata meso iz tünke in zaseka. Domačini so izredno ponosni na raznoliko ponudbo belih vin, kot so laški rizling, renski rizling, rumeni muškat, sauvignon in rizvanec, prenekateri ponudniki pa posebne goste počastijo tudi z domačim rdečim vinom iz trt samorodnic. (Razvojna agencija Slovenske gorice, 2020)

Slika 1: Slovenjgoriška gibanca

Vir slike 1: https://www.rsg.si/www/wp-content/uploads/2022/05/03-_DSC3502.jpg

Nedavno Slovenske gorice prištevamo v makro destinacijo Termalna Panonska Slovenija. V letu 2022 je bila namreč pripravljena nova Strategija slovenskega turizma 2022-28, v kateri je bila navedena ključna ugotovitev, da je to: "Makro destinacija, ki pokriva celoten vzhodni del Slovenije in ki se izven močnega in tradicionalnega slovenskega produkta naravnih zdravilišč v primerjavi z »zahodno Slovenijo« spopada z močno izraženo potrebo po okrepitvi destinacijskega produktnega razvoja, upravljanja, pozicioniranja in okrepitve trženjske privlačnosti." (Strategija slovenskega turizma 2022-28, str. 95)

Slika 2: Slovenske gorice - Zavrh

Vir slike 2: <https://visitgorice.si/wp-content/uploads/2022/11/gorice-pot.jpg>

3 TEHNIČNI NAČRT

Ime: S kolesom v osrčje Slovenskih goric

Skupina: razpisna

Število oseb: 15

Datum: po dogovoru, od aprila do oktobra

Zbirno mesto: Gostilna Šiker

Tabela 1: Tehnični načrt

ČAS	ODSEK	KILOMETRINA	OPOMBE
09.00-09.10	Zbirno mesto: Gostilna Šiker	/	Prevzem koles
09.10-09.40	Kmečki muzej Šiker	/	Voden ogled (2 EUR)
09.40-10.20	Kolesarjenje na Zavrh	9 km	/
10.20-10.35	Vzpon na Maistrov stolp	/	Brezplačno, vzpon po želji
10.35-11.20	Ogled Maistrovega muzeja	/	Ogled (2 EUR), čas za kavo
11.20-12.00	Vožnja do domačije Firbas	17 km	/
12.00-13.30	Ogled domačije Firbas	/	Voden ogled
13.30-14.30	Kosilo na domačiji Firbas	/	3 hodni meni + sok (40 EUR)
14.30-15.00	Kolesarjenje do Svete Trojice	10 km	/
15.00-15.45	Ogled Svete Trojice	/	Samostan + jezero
15.45-16.00	Kolesarjenje do Lenarta	4,6	/
16.00-16.10	TIC Lenart	/	Oddaja koles

3.1 ODSEK 1: Kmečki muzej Šiker

Ob jezeru Pristava so se prvi popotniki ustavljali že leta 1870, zdaj tamkajšnjo gostilno vodi že šesta generacija. Družina Šiker živi s tradicijo, letnimi časi in sezonsko kulinariko ter tako ohranja dediščino. V kmečkem muzeju preko ceste hranijo kmečko orodje, ki pripoveduje o kmečkem življenju v Slovenskih goricah v preteklosti. Zbranih je več kot petsto eksponatov iz sadjarstva, vinogradništva, poljedelstva, bivanjske kulture, kmečkih strojev, prevoznih sredstev, ter izdelki kolarstva, sodarstva in tesarstva. (Šiker, 2016) (Razvojna agencija Slovenske gorice, 2023)

Pri gostilni Šiker prevzamemo kolesa in se odpeljemo mimo jezera Pristava in kar hitro ozremo še eno izmed akumulacijskih jezer - Komarnik. Zavijemo mimo grada Hrastovec, ki spada med enega izmed večjih ohranjenih slovenskih gradov. Že na pogled mogočen grad nam pove, da so bili njegovi lastniki pomembni plemiči, med katerimi izstopa rodbina Herberstein. Grad je povezan s še danes živo legendo o Črnem križu pri Hrastovcu, zgodba o nesrečni ljubezni med grofom Friderikom in Agato. Danes v gradu deluje Zavod za duševno in živčno bolne Hrastovec - Trate, ki je bil ustanovljen leta 1948. Pot nas po popelje v dolino vasi Voličina vse do naslednje postojanke - Zavrh.

Slika 3: Kmečki muzej Šiker

Vir slike 3: <https://www.siker.si/wp-content/uploads/2021/05/kmecku-muzej-5.jpg>

3.2 ODSEK 2: Zavrh z dediščino generala Rudolfa Maistra

Zavrh je idilično razloženo naselje na slemenu, ki ga obdajajo mešani gozdovi ter vinogradi in sadovnjaki. Področje spada med stara vinogradniška območja, kjer so v preteklosti prevladovali viničarije, pojav trtne uši pa je konec 19. stoletja uničil precej vinogradov, ki se obnavljajo šele v zadnjih letih. Izjemen razgled na okolico ponuja razgledni Maistrov stolp, ki stoji na vrhu slemena. Prvotno je na mestu sedanjega stal 25 metrov visok leseni stolp, ki so ga leta 1963 postavili po načrtih generalovega sina Boruta Maistra. Ob svečani otvoritvi so Maistrovi borci iz Maribora Zavrhu darovali spominsko ploščo generalu Rudolfu Maistru. Razgledni stolp je vremenu kljuboval vse do leta 1979, ko ga je neurje močno poškodovalo in je začel ogrožati domačine in obiskovalce. Leseni stolp so minirali, njegove ostanke pa odstranili. Danes se na

istem mestu nad slemenom Zavrha dviga 17 metrov visok kovinski stolp. Ob lepem vremenu ponuja izjemen razgled od Pohorja, Kozjaka, Boča, Donačke gore, vrhov sosednje Hrvaške in vse do madžarskih ravnin. (Discover Ptuj, 2016)

Slika 4: Maistrov stolp

Vir slike 4: <https://sloveniaguide.si/wp-content/uploads/2020/11/maistrov-stolp-lenart.jpg>

Ob razglednem stolpu stoji Štupičeva vila, kamor je po prisilni upokojitvi zahajal general Rudolf Maister. Bil je borec za severno mejo, ki je s svojim pogumnim dejanjem ob koncu prve svetovne vojne, po razpadu avstro-ogrske monarhije, najprej v Mariboru, kasneje pa tudi na širšem štajerskem področju uveljavil ljudsko voljo in dosegel, da je velik del slovenskega narodnostnega in govornega področja Štajerske in Koroške prišel pod slovensko oziroma jugoslovansko upravo. General s pesniškim imenom Vojanom je na Zavrhu napisal drugo pesniško zbirko Kitice mojih. V vili so domačini uredili spominsko sobo, ki je dobila prostor na podstrešju vile. Dokumenti v spominski sobi predstavljajo Maistrovo življenje in delo, med njimi so rokopisi njegovih pesmi in fotografije njegovih borcev za severno mejo. Med fotografijami najdemo tudi deklico Katrco, hčerka takratnih viničarjev, ki so živeli in gostili Maistra v Štupičevi. Deklica je generalu prirasla k srcu, saj je vsak dan tekla v Lenart in upokojenemu generalu prinašala časopis, on pa jo je v zameno učil brati in pisati. Maister je Katrci napisal tudi pesem z naslovom Završki fantje, ki jo domačini prepevajo še danes. Leta 2018, ki velja tudi kot jubilejno leto, saj smo zaznamovali 100. obletnico konca prve svetovne vojne, so v vili uredili stalno muzejsko postavitvev Maister po Maistru. Posebnost zbirke je v tem, da so na enem mestu zbrani vsi pomembnejši dogodki v Evropi, doma in po svetu v 19. in

20. stoletju. Predstavljeno pa je tudi delo in življenje Rudolfa Maistra. V sklopu postavitve so v Kulturnem domu Zavrh na ogled trije hologramski video posnetki, ki prikazujejo Maistrov govor v vojašnici 23. novembra 1918, ob prevzemu oblasti v Mariboru, prizor mobilizacije borcev in Maistrov pogovor z završko Katrco. Vse naštetu, vključno z ogledom hologramskih video posnetkov, sprehodom po muzeju in vzponom na razgledni stolp, si bomo ogledali v sklopu vodenja. Čas pa bo ostal tudi za dopoldansko kavo ali čaj v Kavarni in vinoteki Maistrova klet. (Završki Cekor, 2021)

3.3 ODSEK 3: Domačija Firbas

Simpatična kmetija na robu Slovenskih goric v lasti družine Firbas je odlična postojanka. Kmetija je znana po kmetski estetiki, vzorčni urejenosti ter najbolj pomembno - po doma pridelani hrani najvišje kakovosti. Kmetija ponuja nastanitve v domiselno urejenih apartmajih, v glamping hišicah ali celo na seniku. Znani so predvsem po pridelovanju hrušk viljamovk, iz katerih pridelujejo sok, žganje, marmelade, sladoled, kompot in še veliko več. Goste, ki se odločijo prespati pri Firbasovih, že pred zajtrkom, povabijo v hlev, kjer imajo možnost opazovati in sodelovati pri krmljenju živali in njihovi negi. Obiskovalce pozdravijo krave, konji, ovce, prašiči ter kokoši. Sprehodijo se skozi sadovnjak viljamovk, vinograd in zeliščni vrt. Posebno doživetje pa je tudi vožnja s traktorjem, Steyr '55. Po posestvu nas bodo popeljali Firbasovi sami, sledi pa tudi zaslužen kosilo. (Domačija Firbas, 2019)

Slika 5: Domačija Firbas

Vir slike 5: <https://firbas.com/wp-content/uploads/2019/11/domacija-firbas-001.jpg>

3.4 ODSEK 4: Sveta Trojica s frančiškanskim samostanom

Na griču, obdanem z zelenjem in drevesi, kraljuje cerkev Svete Trojice, po kateri je naselje dobilo ime. Cerkev je s tremi zvoniki, ki ponosno silijo proti nebu, svojevrstna posebnost Slovenskih goric. Skupaj s frančiškanskim samostanom tvori mogočen arhitekturni kompleks nad priljubljeno izletniško točko, Trojiškim jezerom. Cerkev je baročna mojstrovina, o čemer priča razkošen baročni oltar z mogočnimi stebri, kipi in angelskimi figurami ter z znamenito sliko nas seboj, ki predstavlja skrivnost Svete trojice. Ta je iz obdobja 1752-1756 in sodi med tri največje na Slovenskem. Na južni strani cerkve so v 17. stoletju Avguštinanci zgradili samostan, v sredini 19. stoletja pa so ga prevzeli Frančiškani. V kleti samostana se nahaja protokolarno-razstavni prostor, kjer potekajo raznorazne degustacije, ki vsebujejo voden ogled kleti, samostana in veličastne baročne cerkve. Vsako leto v božičnem času prostor krasijo jaslice ter ob veliki noči razstava pirhov. V samostanu se nahaja tudi muzejska knjižnica v kateri so knjige od leta 1574 do leta 1830. Med raritetami je tudi knjiga o fiziki iz leta 1674, morda najstarejši učbenik fizike na Slovenskem.

Le stopnice nas pa ločijo do Trojiškega jezera, ki predstavlja priljubljen kraj za rekreativce in ribiče, ki imajo ob jezeru možnost kampiranja. Gre za umetno jezero, ki je nastalo z zajezitvijo potoka Velka v drugi polovici 19. stoletja. Veliko je okoli 50 hektarjev in globoko do 5 metrov. Okrog jezera je speljana tri kilometre dolga sprehajalna pot, ob kateri se nahaja 20 označenih energijskih točk. (Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah, 2021) (Korelc, 2019)

Po zaključenem ogledu Svete Trojice se bomo s kolesi odpravili proti naši zadnji točki, Lenartu v Slovenskih goricah. Zanimivosti se tukaj ne končajo, kajti zapeljali se bomo mimo simbola Slovenskih goric, ovtarja. Njegovo figuro lahko opazimo na sredi krožišča na začetku mesta. Ta je bil resnični lik, ki je predstavljal varuha, čuvaja vinogradov in polj iz 19. stoletja pa vse do prve polovice 20. stoletja. Glavni kradljivci grozdja v vinogradih so bili otroci, romarji, nedeljski izletniki, viničarji in domače živali. Ovtarjeva služba je trajala od sredine avgusta pa vse do sredine novembra. S seboj je nosil ovtarsko palico, ki je bila izdelana iz hruškove veje in ostro konico na koncu, s katero je lahko zapičil kakšno požrešno kokoš. Dnevno je opravil dva obhoda, podnevi in ponoči. Da je bil ponoči na obhodu je, gospodar preveril na okenski polici, kjer je staval šilček žganja. Čez dan se je moral oglasiti pri vsaki hiši, ki ga je najela. Če so bili pri kosilu, je imel pravico vzeti prvemu žlico in na hitro nekaj pojesti in brez pozdrava oditi. Ovtar je danes blagovna znamka Slovenskih goric in pojem za tradicijo, poreklo in

kvaliteto ponudbe podeželja Slovenskih goric. Občino Lenart danes pokriva ovtar Marko Šebart. (Veršič, 2022)

Slika 6: Sveta Trojica

Vir slike 6:

https://www.svetatrojica.si/Datoteke/NaslovneSlike/cropped_svetatrojica7101.jpg

4 MOŽNOSTI ZA SAMOSTOJEN OGLED

Tabela 2: Kontakti

Šuman Wine Zavrh 90a, 2232 Voličina	Odpiralni čas: po dogovoru Kontakt: 041-645-420 E-mail: info@vino-suman.eu http://www.vino-suman.eu/eng/
Vinoteka Jarenski dvor -Dveri Pax Polički Vrh 1, 2221 Jarenina	Odpiralni čas: PON-SRED: 10.00-18.00, ČET-SOB: 10.00-19.00, NED: 11.00-17.00 Kontakt: 02-644-00-82 E-mail: office@dveri-pax.com https://dveri-pax.si/

<p>Turistično društvo Rudolf Maister - Vojanov Zavrh Zavrh 42, 2232 Voličina</p>	<p>Odpiralni čas: PON-TOR: zaprto, SRE-ČET: 14.00-12.00, PET: 9.00-23.00, SOB: 8.00-23.00, NED: 8.00-20.00 in po dogovoru Kontakt: 031-579-674</p>
<p>Čebelarstvo Vogrinčič Močna 51, 2231 Pernica</p>	<p>Odpiralni čas: po dogovoru Kontakt: 041-643-600 E-mail: karl@apicebelarstvo.si http://www.apicebelarstvo.si/</p>
<p>Etnološka zbirka Kranvogel Zavrh 85, 2232 Voličina</p>	<p>Odpiralni čas: po dogovoru Kontakt: 041-291-369</p>
<p>TIC Slovenske gorice, Razvojna agencija Slovenske gorice Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart v Slovenskih goricah</p>	<p>Odpiralni čas: PON-TOR in ČET: 7.00-15.00, SRED: 7.00-17.00, PET: 7.00-13.00, SOB (od maja do oktobra): 8.00-15.00, NED: info v Caffè Moulin</p>

5 IZRAČUN CENE

STALNI STROŠKI (FC)

STROŠEK	CENA ZA 15 OSEB	CENA NA OSEBO
Tematsko turistično vodenje	150 EUR	10 EUR
SKUPAJ	150 EUR	10 EUR

SPREMELJIVI STROŠKI

STROŠEK	CENA ZA 15 OSEB	CENA NA OSEBO
Najem e-koles	375 EUR	25 EUR
Ogled kmečkega muzeja Šiker	30 EUR	2 EUR
Ogled Maistrove razstave Zavrh	30 EUR	2 EUR
Kosilo in ogled Domačija Firbas	600 EUR	40 EUR
SKUPAJ	1.035 EUR	69 EUR

IZRAČUN PRODAJNE CENE

Stalni strošek na osebo	10 EUR
Spremenljivi strošek na osebo	69 EUR
Stroški skupaj	79 EUR
RVC 10%	7,9 EUR
DDV na RVC 22%	1,7 EUR
TOTAL	88,6 EUR
PRODAJNA CENA	89 EUR/OSEBO

5 ZAKLJUČEK

Slovenske gorice so tako odlična destinacija za vse ljubitelje narave, zgodovine, kulture in kulinarike. Aktivno raziskovanje s kolesi nam omogoča bolj pristen stik z naravo in lokalnim prebivalstvom, medtem ko vodeni ogledi in degustacije popeljejo skozi zgodovino in kulinariko tega kraja. Zato toplo priporočam obisk Slovenskih goric vsem, ki si želijo doživeti pristno slovensko gostoljubnost, obkroženi s čudovito naravo in bogato kulturno dediščino.

6 VIRI

- Razvojna agencija Slovenske gorice. (17. 5. 2020). Osrednje Slovenske gorice. rasg.si. <https://www.rasg.si/index.php/sl/osrednje-slovenske-gorice>
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. (13. 5. 2022). Strategija slovenskega turizma 2022-28. gov.si. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MGTS/Dokumenti/DTUR/Nova-strategija-2022-2028/Strategija-slovenskega-turizma-2022-2028-dokument.pdf>
- Šiker. (20. 8. 2016). Doživetja - Kmečki muzej. siker.si. <https://www.siker.si/dozivetja/>
- Razvojna agencija Slovenske gorice. (8. 2. 2023). Gostilna in muzej Šiker. visit.gorice. <https://visitgorice.si/ponudba/gostilna-siker/>
- Discover Ptuj. (26. 7. 2016). Maistrov stolp na Zavrhu. Discover Ptuj EU. <https://discoverptuj.eu/maistrov-stolp-na-zavrhu/>
- Završki Cekor. (23. 8. 2021). Maister po Maistru - Stalna muzejska postavitev. cekor.si. <https://www.cekor.si/dejavnosti/muzej/>
- Domačija Firbas. (15. 11. 2019). Domačija Firbas. firbas.com. <https://firbas.com/>
- Korelc, M. (7. 7. 2019). Gradiško ali Trojiško jezero. mojajezera.si. https://mojajezera.si/seznam_mojih_jezer/542/gradisko_ali_trojisko_jezero/
- Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah. (22. 3. 2021). Samostanska klet Frančiškanskega samostana. svetatrojica.si. <https://www.svetatrojica.si/objava/192193>
- Veršič, D. (29. 8. 2022). Ovtar, zastrašujoč mož, ki je nekoč čuval vinograde. Maribor24.si. <https://maribor24.si/lokalno/foto-ovtar-zastrasujoc-moz-ki-je-nekoc-cuval-vinograde/>